

“Jaunās ievainojumu smaguma skalas” punktu saistība ar gaitas traucējumiem politraumu guvušiem pacientiem

*Ruta Jakušonoka, Zane Pavāre, Andris Juntiņš,
Aleksejs Smolovs¹, Tatjana Anaņjeva¹*

Rīgas Stradiņa universitāte, Ortopēdijas katedra, Latvija

¹Nacionālais rehabilitācijas centrs “Vaivari”, Gaitas analīzes laboratorija, Latvija

II

Ievads. Politraumu guvušiem pacientiem ar apakšējo ekstremitāšu traumu sekām ir ilglaicīga atveseļošanās. Gaitas traucējumi šiem pacientiem ir problēma, kas nozīmīgi ietekmē dzīves kvalitāti.

Darba mērķis, materiāls un metodes. Darba mērķis bija noteikt “Jaunās ievainojumu smaguma skalas” (JISS) punktu saistību ar gaitas traucējumiem politraumu guvušiem pacientiem ar apakšējo ekstremitāšu traumu sekām. Veikta retrospektīvā materiāla analīze 262 politraumu guvušiem pacientiem, kuri 2008.-2012. gadā ārstējušies Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīcas stacionārā “Gaiļezers” Traumatoloģijas un ortopēdijas nodaļā un Traumatoloģijas un ortopēdijas slimnīcā. Pacientiem aprēķināti Ievainojumu smaguma skalas (ISS) un JISS punkti. Tiem, kuri atbilda pētījuma kritērijiem, veikta instrumentālā gaitas analīze (IGA) un gaitas traucējumu novērtēšana.

Rezultāti. Gaitas traucējumi novērtēti 47 pacientiem (20 sievietēm un 27 vīriešiem vecumā no 23 līdz 59 gadiem, ISS punkti = 9-48, vidējā vērtība 20,8, JISS punkti = 17-48, vidējā vērtība 26,7). Pacientiem 12-48 mēnešus (vidējā periodā) pēc politraumas veikta IGA. Pacienti iedalīti grupās pēc gaitas traucējumu smaguma pakāpes: mēreni izteikti gaitas traucējumi (n = 9), vidēji smagi gaitas traucējumi (n = 24), smagi gaitas traucējumi (n = 12) un ļoti smagi gaitas traucējumi (n = 2). Lai noteiktu, kāda ir aprēķināto JISS punktu skaita saistība pacientu grupām ar dažādu gaitas traucējumu smagumu, minētajām pacientu grupām salīdzināts ISS un JISS punktu skaits.

Pacientiem ar mēreni izteiktiem gaitas traucējumiem ISS = 23,50 ± 9,39, JISS = 27,60 ± 6,68, p = 0,60; pacientiem ar vidēji smagiem gaitas traucējumiem ISS = 20,83 ± 10,01, JISS = 26,21 ± 7,49, p = 0,00; pacientiem ar smagiem gaitas traucējumiem ISS = 21,25 ± 4,02, JISS = 28,83 ± 4,87 p = 0,00; diviem pacientiem ar ļoti smagiem gaitas traucējumiem ISS = 9,50 ± 0,70, JISS = 20,50 ± 2,12.

Secinājumi. Pacientiem pēc politraumas ar apakšējo ekstremitāšu traumu sekām, izvērtējot gaitas traucējumu smagumu un salīdzinot to ar JISS, var noteikt JISS saistību ar gaitas traucējumu smagumu, kas dod iespēju savlaicīgi veikt sarežģījumu ārstēšanu un rehabilitācijas pasākumus.